

»Nekoliko naukov o sencí« bi se dalo opomniti, da se na prilogi II. podobi 4. in 5. ne strinjata popolnoma, dasi kažeta jedno in isto, namreč kako je dobiti prebodišča preme na horizontalni in vertikalni projekcijski ravnini. V pod. 4. je prema naklonjena od leve na desno, v pod. 5. pa od desne na levo, kar nestrokovnjake gotovo moti. Pod. 13 ne kaže, kako se dobé sence, ker ima zaznamenovan samo rezultat. Pod. 1. je nepotrebna, ker pri črtežih nikdar ne gré za polno senco (Kernschatten) in za polsenco (Halbschatten), nego samo za lastno (Selbst-) in pa za padlo senco (Schlagschatten), ker so žarki vzporedni. — Oddelek V. »O perspektivi«, ima nekovo slabo stran, ki se je že često grajala pri spisih o perspektivi, da namreč perspektivo razlaga s perspektivnimi podobami. Bolje bi bilo podati samo »podobe«, kakor se dobé na podobogledu, in povedati, kako jih je dobiti. Podobogled je tako preprosta stvar, da si ga lahko vsakdo napravi sam. Vidni kot 45° je prevelik, ker je še pri kotu 30° napaka proti prirodi $1\frac{1}{2}\%$. Gledé na to moramo podobo 16. na prilogi II. in podobo 18. na prilogi III. imenovati slabi, ker sta nepriradni. Sploh bi bilo dobro, če bi se oddelka III. in V. nekoliko razširila, ker sta preoskromna. — Naposled moramo izreči željo, da bi si oni pisatelj pridobil veliko zaslugo, kateremu bi se posrečilo ustvariti za perspektivo terminologijo, ki ne bi kar mrgolela šumevcev č, ž, ſ kakor dosedanja. Kdor je kdaj perspektivo poučeval slovenski, vé, kako težko je že izgovarjanje besed, pa tudi kako je neugodno za uho.

Zgodovinske povesti za meščanske šole, II. stopnja. Sestavil *Ivan Vrhovec*, c. kr. profesor. 84. strani; vezana knjiga stane 50 kr. — V Blaznikovi tiskarni je izšel II. del »Zgodovinskih povestij«, prav lično tiskan in vezan. Knjiga je že odobrena po naredbi ministerstva za uk in bogočastje z dné 13. marcija 1894. Zgodovinske povesti so razdeljene v štiri oddelke: 1. Zgodovinski pregled najznamenitejših dogodkov starega veka; 2. Zgodovinske povesti iz srednjega veka; 3. Zgodovinske povesti novega veka in 4. Zgodovinske povesti najnovejšega časa. — V prvem oddelku se nam še jedenkrat predočuje v velikih potezah zgodovina starega veka, kateremu je bila že v prvi stopinji odmenjena dobra polovica prostora. Važnejši pa je v tej knjižici srednji vek, kateri obseza 26 zgodovinskih povestij. Te povesti so prav mične; zlasti nam ugajajo zgodovinske povesti, kakor: »Samo«, »Pokristjanitev Slovencev«, »Otroška križarska vojska« i. dr. V nekaterih povestih kakor »Mavri na Španskem« in »Nasledki križarskih vojsk« nahajamo tudi otroškemu razumu prikladne odlomke iz kulturne zgodovine. Novemu veku in najnovejšemu času je g. pisatelj odmenil razmerno malo prostora, in sicer zató, ker spada obširnejša razprava novega veka po učnih črtežih v tretjo stopinjo zgodovinskih povestij. Odkritja koncem srednjega in početkom novega veka razpravlja g. pisatelj na kratko, ker je že iz prve stopinje znano najvažnejše o Kolumbu. Pri Maksimilijanu I. bi pa zlasti poudarjali, da je bil tudi več slovenskemu jeziku (sicer se omenja na str. 39. »slovanski«, kar je bržkone tiskovna pomota). Učence bi naudajalo s ponosom, da se je že v tedanjem času celó cesar učil slovenščine. Izmed drugih »Zgodovinskih povestij« imenujemo te-le: »Wallenstein«, »Princ Evgen«, »Peter Véliki«, »Napoleon« i. dr. kot posebno mikavno pisane. — »Zgodovinske povesti« niso suhoparen posnetek iz druge zgodovine, temveč živo pisane slike, katere bodo gotovo ugajale otroškemu srcu. Tudi imajo to prednost, da se večkrat ozirajo na minuloost slovenskega naroda. Želeli bi pa, da bi se to godilo še pogosteje v tretji stopinji. Dobro došle in pouk oživljajoče so nekatere v tekst vtisnjene prav lepe podobe. žal, da jih ni več!

Fr. Orožen.

Izvestja »Muzejskega društva« za Kranjsko prinašajo v najnovejšem 3. sešitku to-le vsebino: 1. *S. Rutar*: Grobišče pri sv. Luciji blizu Tolmina. (Dalje.); 2. *Jos.*